

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN HOOGFEEST VAN ALLERHEILIGEN

**Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen
Hoogmis, vrijdag 1 november 2019, 10 uur**

Apok. 7, 2-4.9-14

1 Job. 3, 1-3

Mt. 5, 1-12a

Broeders en zusters,

Vandaag is het hoogfeest in de Kerk. In één feest vieren we al Gods heiligen. Als ik een aparte vergelijking mag gebruiken: Allerheiligen is zoiets als de Nationale Feestdag van de Kerk. Op een Nationale Feestdag vieren we niet alleen de Koning of de slachtoffers van beide wereldoorlogen, maar het bestaan zelf van ons land en van al zijn burgers. God heeft voor ons een nieuw land gesticht. Een land met een eigen grondwet: een grondwet genomen uit het Evangelie en de zaligsprekingen. Een land met een eigen taal: de taal van de liefde en de barmhartigheid. Een land met een eigen vlag of symbool: het teken van het kruis. Een land met eigen grenzen: grenzen voorbij elke opdeling tussen hier en elders, tussen tijd en eeuwigheid, tussen noord en zuid of oost en west, tussen ras en afkomst. Wie wonen in Gods land? Allen die met liefde de naam van Jezus dragen, die trouw de weg van het Evangelie volgen en hun leven inzetten opdat anderen het beter zouden hebben. Het zijn mensen van vroeger en van nu, om het Evangelie gelauwerd of veroordeeld, om Gods naam geprezen of gestraft. Aan al deze heiligen danken wij het behoud van de kerkgemeenschap en het behoud van de wereld. Terecht gedenken wij hen met fierheid en dankbaarheid. Terecht dragen wij hun namen. Terecht sluiten wij ons bij hen aan, in een lange stoet doorheen de tijden. Hun land is ons land. Hun feest is ons feest.

Heiligen zijn geen engelen. Engelen zweven ergens tussen hemel en aarde. Ze kunnen naar willekeur – of naar Gods bevel – overal binnen en buiten. Geen muur houdt hen tegen. Geen geweld heeft vat op hen. Geen tegenslag kan hen deren. Ze dragen geen maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ze hebben geen parochie, gemeenschap of bisdom. Ze hebben zelfs geen vrouw of kinderen. Ze moeten niet instaan voor hun levensonderhoud of gezondheid. Juist: heiligen zijn geen engelen. Heiligen zijn mensen van vlees en bloed. Ze zijn onderworpen aan geluk en tegenslag, aan ziekte en gezondheid, aan succes of vervolging, aan beloning of bestraffing, zoals ieder ander mens. Ze leven niet boven de tijd, maar in de tijd. Ze zijn niet uit een ander hout gesneden dan wij allen.

Wat maakt hen dan apart en bijzonder? Dat de Heilige Geest in hun leven zijn werk kan verrichten. Dat wij aan hun leven kunnen zien waartoe de Heilige Geest ook ons bewoont en beweegt.

Rowan Williams, de vorige anglicaanse aartsbisschop van Canterbury, schreef in een boekje over heiligheid dat 'heiligen het gezicht tonen van de Heilige Geest'. In het Nieuwe Testament neemt de Heilige Geest geen unieke menselijke gestalte aan. Men spreekt over Hem met symbolen zoals de duif, de wind, een ademtocht of vurige tongen. Alleen het Woord van God neemt een unieke menselijke gestalte aan, in de persoon van Jezus Christus. De Geest van God doet dat niet. Hij heeft geen uniek gelaat of gezicht. Dat heeft alleen Jezus Christus, Gods mensgeworden Woord, geboren uit de Maagd Maria. Wie Jezus wil kennen, kan maar één gezicht bekijken: het gezicht van de man uit Nazareth zoals het Evangelie Hem laat zien. Krijgt de Heilige Geest dan geen menselijk gezicht? Ja en neen. De Heilige Geest krijgt niet één gezicht, maar vele gezichten. Wie de Heilige Geest wil zien, moet naar vele gezichten kijken, zelfs naar zoveel mogelijk gezichten tegelijk. Wie maar één gezicht bekijkt, één grote figuur of één heilige, kan de Heilige Geest niet kennen. Juist in de grote veelheid en verscheidenheid van gezichten die op Hem gelijken zit het waarmerk van de Heilige Geest. Waar de Geest ook aan het werk is, gaan mensen op Hem gelijken. Ze gaan kijken met zijn ogen, spreken met zijn woorden, luisteren met zijn oren, helpen met zijn handen, liefhebben met zijn adem. De Geest heeft geen eigen gezicht zoals Jezus dat heeft. Hij maakt ons gezicht tot zijn gezicht. Kortom: wie de Geest wil zien, moet kijken naar Gods heiligen en naar al Gods heiligen tegelijk.

Goede vrienden, wil je zien wat de Heilige Geest van jouw leven kan maken? Kijk dan naar de heiligen. Het zijn mensen van vlees en bloed. Geen engelen. Ze leven niet in de wolken. Ze ondervinden niet weinig tegenslag of tegenstand. Vaak moeten ze door donkere dalen. Juist daarom kan de Heilige Geest zijn werk in hen verrichten. Hij haalt uit hun leven verborgen schatten tevoorschijn, schatten die alleen God kent, omdat Hij ze daar heeft neergelegd. Hij geeft hun leven een uitstraling en een aantrekkingskracht, veel groter dan een mens voor zichzelf kan plannen of bereiken. Hij laat in hun leven iets nieuws gebeuren, te nieuw om het zelf te bedenken of van iemand over te nemen. Hij geneest wonden zo diep dat niemand anders erbij kan. Die Geest hebben ook wij ontvangen, in het doopsel en het vormsel. Die Geest is ook in ons aan het werk. Ons leven kan Hij maken tot een spiegelbeeld van het zijne. Dat wens ik je graag toe, op dit hoogfeest van Allerheiligen.

Amen.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen